

Prebl: Saradnja sa Pakistanom ključ za uspeh u Avganistanu

Branko Mikašinović

03/03/2010

„Za Zapad sukob u Avganistanu je deo borbe protiv terorizma, a za Avganistance to je građanski rat i konflikt sa ciljem da se zapadne snage poraze,“ kaže u razgovoru za naš program direktor za spoljnopolitičke studije vašingtonskog instituta Kejto, Kristofer Prebl. Kolega Branko Mikašinović zamolio je Prebla da se osvrne na politiku Sjedinjenih Država prema Avganistanu i Iranu.

Prebl: Pakistan - ključ za uspeh u Avganistanu

Prebl: „U pogledu Avganistana, predsednik Obama je u decembru prošle godine odlučio da značajno poveća broj vojnika na oko 100.000, što je dvostruko veći broj od kako je stupio na predsednički položaj. Ono što će igrati najznačajniju ulogu u rešavanju avganistanskog problema je, po meni, uspešna saradnja sa Pakistanom i paralisanje aktivnosti Talibana i Al Kaide, što do sada nije u potpunosti ostvareno. U međuvremenu, treba očekivati kontinuirane sukobe niskog intenziteta savezničkih snaga i Al Kaide kao i sukobe ratnih komandanata raznih avganistanskih frakcija radi jačanja uticaja kod stanovništva. Mislim da će se takva situacija – sa gerilskim sukobima među avganistanskim frakcijama nastaviti bez obzira na prisustvo američkih snaga. Za Zapad sukob u Avganistanu je deo borbe protiv terorizma, a za Avganistance to je građanski

rat i konflikt sa ciljem da se zapadne snage poraze.“

Glas Amerike: *Pored problema u Avganistanu, SAD i Zapad su suočeni sa iranskim nuklearnim izazovom?*

Prebl: „Obamina administracija i dalje nastoji da to pitanje reši diplomatskim putem, mada još nema konkretnih rezultata. Drugo, iranske vlasti su sada izložene dvostrukom pritisku - spoljnom i unutrašnjem. Spoljni, politički i ekonomski, pritisak vrše SAD i savezničke zemlje, dok se unutrašnji odnosi na sve aktivniju opoziciju i antivladine proteste, što ustvari otežava spremnost režima na pregovore, tim više što se na Zapadu sve više govori da bi trebalo dati odlučniju podršku opozicionim snagama sa ciljem promene režima. U međuvremenu, da bi ublažio pritisak, Iran će još intenzivnije da pomaže antizapadne inicijative i pokrete, kao što su Hamas i Hezbolah, da bi proširio svoj uticaj u druge zemlje regiona i time smanjio, a po mogućnosti i odvratio pritisak sa sebe.“

Glas Amerike: *Kakva bi mogla da bude uloga Izraela u iranskoj jednačini?*

Prebl: „Izrael je dominantna regionalna sila i, kako se veruje, poseduje svoj nuklearni arsenal. Izrael je jasno stavio da znanja da je u mogućnosti da uzvрати na svaki spoljni vojni napad, pa i na onaj koji bi došao iz Irana. Uprkos tome, mislim da bi bilo veoma teško da Izrael eliminiše iranski nuklearni program, pošto se on nalazi na raznim lokacijama i dobro je skriven, a pored toga Izraelu bi u takvom nastojanju bila potrebna pomoć drugih, posebno SAD. Čak i da se vojna intervencija Izraela na iranska nuklearna postrojenja sprovede u delo, taj program ne bi bio potpuno uništen, već bi rad Teherana na izgradnji nuklearnog oružja bio jednostavno

odložen, a to bi zauzvrat podstaklo režim da ubrza dalju i beskompromisnu izgradnju svog programa. Ukoliko bi se Iran domogao nuklearnog oružja to, samo po sebi, po mom mišljenju, ne bi trebalo da bude povod za preventivni napad na tu zemlje, a dobar primer za to je naša invazija na Irak.”

Štampaj